

Jørgen Svendsen

Uddannet aktuar og direktør i Sejer & Svendsen. Forsikringsmægler. Rådgiver inden for forsikring og pension. Tidligere ansat som direktør i pensionselskaber og mæglervirksomhed. JS@sspr.dk

Garanti. Fremtidens pensionsprodukt, livscyklusprodukter, navngives meget forskelligt på risikoen. Pas på du ikke får taget for meget investeringsrisiko, når du »skrotter« din garanterede pension.

Pensionsselskaberne vurderer din risiko som vinden blæser

Masser af pensionskunder træffer i disse år en beslutning om deres risikovillighed, når det gælder investeringsprofilen på pensionsopsparingen. Er du til »høj, mellem eller lav«, når det kommer til investeringsrisiko på din pensionsopsparing. Et spørgsmål, som man var »lykkelig« foruden med de traditionelle, garanterede pensionstyper.

Men det er stærkt uheldigt for pensionskunderne at pensionsselskaberne ikke kan enes om at navngive investeringsrisikoen efter en objektiv skala. Er du eks. 40 år og ser dig selv som middel-rikotypen, så får du 90 procent aktier i Danica, mens SEB takserer dig til væsentlig mindre risiko med bare 62 procent i aktier. På Danicas navneskala skal du over i kategorien »forsigtig til lav«-typen – for at komme ned på SEBs forsigtigere anbefaling.

I tabel 1 er illustreret de store forskelle i pensionsselskabernes opfattelse af middel investeringsrisiko afhængigt af varigheden til alderspension.

Der er også vist en ATP SP-investeringsprofil, som de kaldte SP-»Middel Risiko«. Det er sjovt at se, at ATP har en markant anderledes opfattelse af middelrisiko.

Min anbefaling til de tusindevis af pensionskunder, som skifter fra traditionel opsparing til livscyklusprodukterne, er, at man starter forsigtigt, altså med en »rigtig« forsigtig til middel risikoprofil. Husk her på, at du skifter fra et ultra forsigtigt opsparingsprodukt med bare 10-15 procent aktier. Vælger du et »rigtigt middel« livscyklusprodukt med 50 procent aktiver, er det et meget stort risikohop på én gang.

Hvorfor bruger pensionsselskaberne ikke bare samme navneskala, når de rådgiver pensionskunderne om valg af investeringsrisiko?

Finanstilsynet og pensionsselskaberne er jo super dygtige til at både at måle og veje investeringsrisikoen. Eksempelvis benytter Finanstilsynet de såkaldte rød, gul, grøn – trafiklys, når de skal overvåge pensionsselskaberne risikooppet.

Nyt rådgiverdirektiv fra EU

Men nu er EU heldigvis på banen med et nyt styrket rådgiverdirektiv, omhandlende forbrugerbeskyttelse ved køb af pensions- og forsikringsprodukter (IMD 2 kalder EU direktivet). Det er godt nyt for både konkurrencen og rådgiverkvaliteten i pensionssektoren.

Men brancheforeningen F&P kunne nu godt overraske hurtigt og positivt til en afveksling. Branchen har nemlig allerede lovet politikerne sammenlignelige forbrugernøgletal på afkastet. I dette udvalgsarbejde er det både naturligt og meningsfuldt samtidig at aftale en fælles navnerisiko-skala.

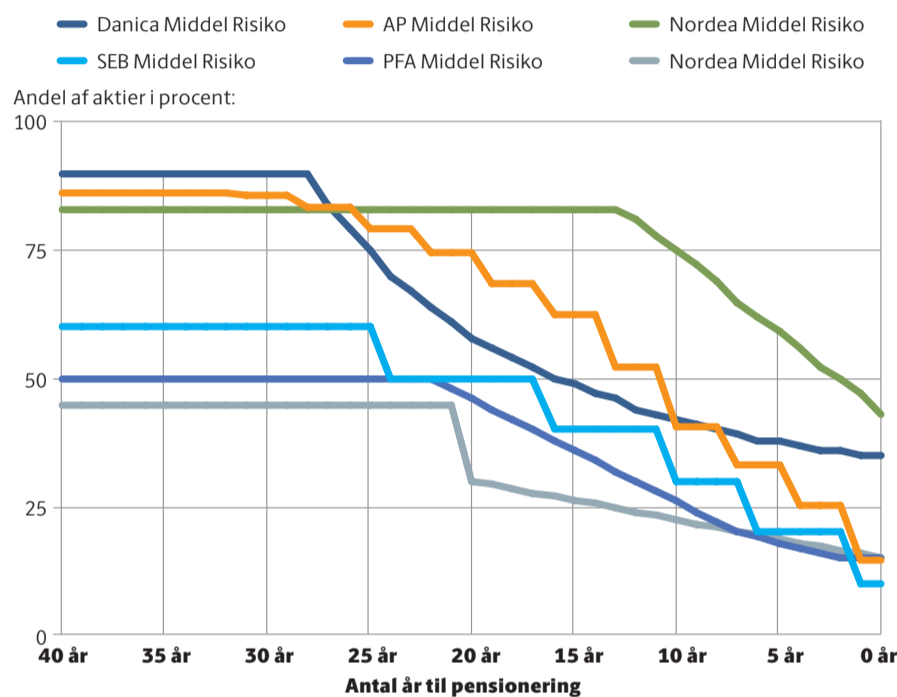
Faktuelt er der altså ingen undskyldning for den nuværende uoverskuelige forbrugerkommunikation og forskellighed på navngivning af pensionsrisiko.

De billigste priser på livscyklusprodukter finder man hos PFA og TOP Pension. De to sælger pensionsprodukter godt 35 procent billigere end de to dyreste, som er Danica og Nordea Pension. Det er en betydelig merprisforskel, som udhuler din alderspension.

Prislisten kan du finde på pensionsselskabernes hjemmeside.

Store forskelle i opfattelse af risiko

Andelen af aktier i en pensionsopsparing med »middel« investeringsrisiko varierer en del.

Afkastet i livscyklusprodukterne i 2012

Afkast ÅTD ultimo oktober 2012	Antal år til pensionering		
	30 år	15 år	5 år
PFA Plus profil D	15,1 pct.	12,6 pct.	11,4 pct.
Topdanmark Profilpension Høj	14,7 pct.	14,2 pct.	11,2 pct.
Topdanmark Profilpension normal	14,7 pct.	11,0 pct.	9,6 pct.
Danica Balance Aggressiv	13,8 pct.	11,9 pct.	10,6 pct.
Danica Balance Høj	13,8 pct.	10,8 pct.	9,7 pct.
PFA Plus profil C	13,4 pct.	11,6 pct.	10,6 pct.
AP UdløbsFonde	13,3 pct.	10,6 pct.	7,1 pct.
Danica Balance middel	13,0 pct.	9,8 pct.	8,9 pct.
SEB Markedspension Høj	11,9 pct.	9,1 pct.	6,3 pct.
Danica Balance lav	11,8 pct.	8,7 pct.	8,0 pct.
PFA Plus profil B	11,7 pct.	10,6 pct.	9,9 pct.
Topdanmark Profilpension Lav	10,4 pct.	8,0 pct.	7,6 pct.
SEB Markedspension Mellem	10,3 pct.	8,0 pct.	5,6 pct.
PFA Plus profil A	10,0 pct.	9,6 pct.	9,1 pct.
Danica Balance forsigtig	9,7 pct.	7,6 pct.	7,2 pct.
SEB Markedspension Lav	8,7 pct.	6,8 pct.	4,9 pct.
Nordea Vækstpension	8,4 pct.	8,4 pct.	6,1 pct.

Hvad er 100 kr. blevet til siden 2008?

Nøgletal Q3(2012)	Gens. afkast i pct.	
PFA Pension	141 kr.	7,50 pct.
SEB Pension	132 kr.	6,00 pct.
Nordea Pension	128 kr.	5,40 pct.
Danica Pension	126 kr.	5,0 pct.

BERLINGSKE INFOGRAFIK / MALLING

KILDE / PENSIONSSKABERNES HJEMMESIDER

Af prislisterne fremgår det at dine udgifter til højrisiko produkterne er væsentligt dyrere end lavrisiko. Og i detaljeoplysningerne – som er svære at få indsigt i – kan man se, at flere pensionsselskaber har større profitindtægter (formidlingsprovision), når de sælger højrisiko.

Af regnskabsoplysninger fremgår samme billeder, herunder har gennemsnitskunden i Danica noget mere investeringsrisiko end kunderne i PFA Pension.

Det kan være en skjult agenda og forklaring på navneforvirringen, herunder at Danica tjener væsentligt mere, når kunderne vælger højrisiko (som kaldes middelrisiko).

Det nye EU-direktiv vil sandsynligvis bidrage til at eliminere sådanne interessekonflikter, så kunderådgivningen bliver uafhængig af profittimering på tværs af produkterne. Der er jo ingen begrundelse for – hverken i tidsforbrug eller rådgivningskompleksitet – at der skal tjenes ekstra profit på at sælge højrisiko frem for lavrisiko produkter.

2012 var et godt år for højrisiko

Hvordan er det gået med afkastet i 2012 og hvem har været bedst siden finanskrisen startede i 2008?

2012 har været et super godt år, særligt for de kunder som har valgt højrisiko. Men glem nu ikke sidste år, 2011. Der fik kunder med højrisiko kunder minus otte procent.

I tabel 2 er vist afkastet i 2012 på de mange livscyklusprodukter, som både afhænger af risikoappetit og varighed til alderspension. Det er særligt glædeligt, at se, at TOP Pension har taget sig sammen i 2012 og sikret deres pensionskunder et afkast i topklasse. Kun PFAs højrisikoprofil, PFA Plus D, er et mulehår foran. PFA Pension ligger dertil bedst på de ældre livscyklus pensionskunder. Dem med kort tid til alderspension. I bunden finder man Nordea – det ser trist ud i 2012, men Nordea er oftest bedst i de dårlige aktieår.

Ses på tværs af produktpaletten ligger PFA og AP Pension bedst på afkast. Vi mangler reviderede afkasttal for de nye livscyklus opsparingsprodukter, hvor der fortsat er relativt få opsparingskroner. Hovedparten af pensionskronerne ligger nemlig fortsat i det traditionelle opsparingsprodukt. Faktisk har ikke mindre end 85 procent af pensionsaktiverne siden 2008 været investeret i traditionel opsparing med garanti.

I tabel 3. er opgjort de officielle afkastnøgletal for de fire store pensionsselskaber – opgjort siden finanskrisen i 2008. PFA, Danica, Nordea, SEB sidder på 85 procent af firmapensionsmarkedet.

PFA Pension har klaret det markant bedre på afkast sammenholdt med de to store bankejede pensionsselskaber Nordea og Danica. SEB har klaret sig hæderligt, som nummer to.

Når PFA opnår 2,5 procent årligt ekstra i afkast siden 2008, så kaster det omkring 25 mia. kroner mere ned til pensionskunderne i forhold til i Danica. Det er en voldsom konkurrentfordyning, der vil udfordre Danica i de kommende år. **B**

Jørgen Svendsen skriver hver måned om pension her på pengesiderne i Business lørdag.